



پمفلت آموزشی استرابیسم (انحراف چشم)

تهیه و تنظیم کننده:

دکتر رضا نبی- فوق تخصص استرابیسم

فاطمه حیدری نژاد- کارشناس ارشد پرستاری (سوپروایزر)

آموزشی)

تاریخ تهیه: بهار ۱۳۹۲

تاریخ بازنگری: زمستان ۱۴۰۳

<https://nikukarihosp.tbzmed.ac.ir>

منابع:

درسنامه پرستاری داخلی-جراحی

اصول و مبانی چشم پزشکی کاربردی

چنانچه قبل از عمل رژیم خاصی داشتید بطور مثال به دلیل (دیابت ، فشارخون، زخم معده و...) بعد از عمل به همان رژیم ادامه دهید.

۲۰. از بکاربردن لوازم آرایشی نظیر (سرمه، ریمل، مژه مصنوعی، لنزهای رنگی، مواد روغنی در اطراف چشم و...) جدا خودداری کنید و زمان شروع آن را از پزشک معالج خود سوال کنید.

۲۱. سعی کنید قطره ها را در زمان تعیین شده توسط پزشک استفاده کنید. در فواصل خواب از ساعت ۱۲ شب تا ۶ صبح لازم نیست برای چکاندن قطره از خواب بیدار شوید.

۲۲. سعی کنید قطره های باز شده را مطابق با توصیه کارخانه سازنده نگهدارید. حداکثر تا یک ماه پس از باز نمودن از آنها استفاده کنید.

نحوه صحیح استفاده از قطره های چشمی :

- ابتدا دست های خود را با آب و صابون به خوبی بشوئید ، سر خود را کمی به عقب خم کنید ، پلک تحتانی خود را با انگشت اشاره پایین بکشید تا حفره کوچکی ایجاد شود، در حفره ایجاد شده یک قطره بچکانید.

- از تماس نوک قطره چکان به دست یا لبه پلک ها جلوگیری کنید.

- بعد از چکاندن قطره چشمانتان را به مدت ۲ تا ۳ دقیقه به آرامی بسته نگه دارید ، این کار باعث جذب بهتر دارو و کاهش عوارض آن می گردد.

- اگر نیاز بود دو قطره متفاوت را در یک ساعت استفاده کنید، ما بین آنها ۵-۱۰ دقیقه فاصله بگذارید.

کودکان معمولاً در روز جراحی چشمان خود را باز نمی کنند که این مورد نگران کننده نیست.

۱۰. زمان حمام کردن را حتماً از پزشک خود سوال کنید معمولاً اگر عمل جراحی با عارضه ای همراه نباشد تا ۳ روز بعد از عمل به چشم آب و مواد شوینده نرسد. بهتر است تا یک ماه جهت شستشوی سر و صورت از شامپوی بچه استفاده شود.

۱۱. قطره های چشمی حدوداً تا یک هفته پس از عمل استفاده شود، در مورد ادامه قطرات با پزشک خود مشورت کنید.

۱۲. بخیه های چشم در عمل استرابیسم معمولاً نیازی به برداشتن ندارند و در عرض چند هفته خود به خود جذب می شوند.

۱۳. ممکن است پس از جراحی، جراح تمرینات خاص حرکتی یا حسی و نیز بستن چشم را توصیه کند.

۱۴. در صورتیکه قبل از عمل از عینک استفاده می کردید حتماً بعد از عمل در مورد استفاده عینک از پزشک خود سوال کنید.

۱۵. ممکن است پس از عمل انحراف چشم ، جراح عینک های خاصی را به طور موقت ضروری بداند یا مدتی عینک شما را قطع کند و یا شماره آن را تغییر دهد.

۱۶. در تاریخ های تعیین شده جهت معاینات بطور دقیق مراجعه فرمایید.

۱۷. مطالعه ، تماشای تلویزیون و فعالیت های عادی زندگی که توام با فعالیت شدید جسمانی نباشند، بلامانع است.

۱۸. از ورزش کردن در محیط آلوده (نظیر فوتبال) یا ورزش های سنگین مثل وزنه برداری، به مدت حداقل یک ماه اجتناب کنید.

۱۹. این بیماری و عمل جراحی آن از نظر تغذیه رژیم خاصی ندارند و

استرابیسم (لوچی) چیست؟

استرابیسم یا انحراف چشم یا لوچی به حالتی گفته می شود که چشم ها هم محور نباشند. یکی از شایع ترین مشکلات چشمی در کودکان است که حدود ۴ درصد کودکان کمتر از ۶ سال (دختر یا پسر) را درگیر می کند. در این بیماری ممکن است یک یا هر دو چشم به سمت داخل، خارج، بالا و یا پایین منحرف شود و نیز ممکن است بیش از یکی از موارد مذکور بطور همزمان در یک کودک مشاهده شود.

علت استرابیسم (انحراف چشم) چیست؟

در کنترل حرکات هر چشم، شش عضله دخالت دارند که یکی از این عضلات چشم را به سمت داخل و دیگری به سمت خارج حرکت می دهد. چهار عضله دیگر در حرکت چشم به سمت بالا، پایین و گوشه ها دخالت دارند. برای تمرکز دو چشم بر روی یک نقطه، عملکرد هم زمان و هماهنگ عضلات چشم الزامی است. در حرکات همزمان دو چشم نیز باید عضلات هر دو چشم هماهنگ عمل کنند. مغز عملکرد عضلات را کنترل می کند و اختلال در عملکرد هر یک از عضلات و یا عملکرد مغز منجر به استرابیسم می شود. سایر بیماریها از قبیل بیماریهای زمینه ای، آب مروارید و یا آسیب های چشمی نیز ممکن است منجر به استرابیسم شوند. در بسیاری از کودکان مبتلا به لوچی، علت دقیق آن مشخص نمی باشد.

استرابیسم در کودکانی که سابقه فامیلی دارند، شایع تر است.

علائم شایع استرابیسم کدامند؟

۱. انحراف چشم کودک به سمت داخل، خارج، بالا یا پایین (مهمترین علامت)

۲. ناتوانی در تداوم تمرکز چشم بر روی یک شیء

۳. بستن یک چشم در نور

۴. کج کردن سر به یک سمت

استرابیسم چگونه درمان می شود؟

درمان اختصاصی لوچی در کودک بر مبنای معیارهای زیر انجام می شود:

۱. سن کودک، سلامت عمومی و سابقه

پزشکی

۲. تحمل کودک جهت پذیرش درمان های

اختصاصی

۳. علت استرابیسم

۴. نوع استرابیسم و شدت آن

توجه: درمان شامل یک یا چند مورد از موارد زیر باشد:

۱. استفاده از عینک یا منشور

۲. قطره های چشمی

۳. ورزش های چشمی

۴. استفاده از پوشش بر روی یک یا هر دو چشم به طور متناوب (در

صورت وجود هم زمان تنبلی چشم، این روش به اصلاح آن کمک می کند.)

۵. جراحی: در صورت تشخیص پزشک و عدم پاسخ به سایر درمان ها، این

روش یکی از بی خطرترین و موثرترین روش های درمان استرابیسم می باشد.

توصیه های بعد از جراحی انحراف چشم :

۱. فرد اغلب چند روز بعد از عمل، به فعالیت های طبیعی خود

برمیگردد. بعد از جراحی ، گاهی استفاده از عینک یا منشور نیز

ضرورت پیدا می کند. گاهی اوقات ممکن است اصلاح انجام شده

بیشتر یا کمتر از مقدار مورد نظر باشد که در آن صورت انجام

عمل دیگر ضرورت خواهد یافت.

۲. بعد از عمل جراحی استرابیسم اغلب نیاز به بستری شدن وجود ندارد.

۳. قرمزی ، تورم ، سوزش مختصر پس از عمل جراحی طبیعی است و به تدریج کاهش می یابد.

۴. به جز در موارد نادر، بعد از عمل استرابیسم پانسمان چشم نیاز نمی باشد، ضمناً نیازی به استفاده از محافظ یا شیلد نیست.

۵. گاهی جراح داخل چشم ها را پس از عمل جراحی پر از پماد می کند، بلافاصله بعد از عمل جراحی وجود پماد را با چرک و عفونت اشتباه نگیرید.

۶. در ساعات اولیه بعد از عمل ممکن است خونابه از چشم عمل شده به میزان کم، جاری شود که این موضوع نباید باعث نگرانی شما شود و مربوط به عمل جراحی است. با گاز استریل بدون فشار به چشم ترشحات خونابه را به آرامی پاک کنید.

۷. کمپرس سرد تا ۲۴ ساعت پس از عمل به کاهش درد ، سوزش و تورم کمک می کند. بهتر است از کیف های کوچک آماده یخ استفاده کنید.. بدین ترتیب که این بسته های ژله ای را در قسمت فریز یخچال گذاشته و پس از منجمد شدن، با پارچه تمیز و یا گاز استریل پوشانده و بر روی پلک بسته بیمار بگذارید (به مدت ۱۰ دقیقه و ۵ دقیقه استراحت در فواصل آن).

۸. از مالش و دست زدن به چشم ها تا دو هفته خودداری کنید. در مورد شیرخواران و کودکان گاهی لازم است از محدودکننده های مچ دست و ساعد استفاده گردد.

دوربینی معمولاً در بزرگسالان بروز کرده و اغلب گذرا است.